

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BiH
TUZLANSKI KANTON
GRAD GRADUŠANICA**

PREDLAGA : GRADONAČELNIK

RAZMATRA: GRADSKO VIJEĆE

**OBRAĐIVA :
ZDRAVSTVENI SAVJET
GRADA GRADUŠANICA**

**IZVJEŠTAJ
O RADU ZDRAVSTVENOG SAVJETA
NA NIVOU GRADA GRADUŠANICA ZA 2019. GODINU**

I UVODNI DIO

Na osnovu člana 14. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, broj: 46/10 i 75/13), člana 66. Zakona o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („Službene novine Federacije BiH“, broj: 40/05) i člana 16. Statuta Općine Gračanica („Služben glasnik Općine Gračanica“, broj: 04/09), Općinsko vijeće Gračanica na sjednici održanoj 27.04.2018.godine donijelo je Odluku o osnivanju Zdravstvenog savjeta na nivou općine Gračanica.

Zdravstveni savjet na novou općine Gračanica je imenovan odlukom Načelnika općine od 17.5.2019.godine, u sljedećem sastavu:

1. Azijada Husić, predsjednik
Predstavnik Grada
2. Jasmin Jukan, član
Predstavnik udruženja za zaštitu pacijenata
3. Kerim Grbić, član
Predstavnik mladih
4. Adnan Salihbašić, član
Predstavnik stručnih udruženja
5. Salih Bešlić, član
Predstavnik Sindikata zdravstva
6. Suljo Mehanović, član
Predstavnik zdravstvenih ustanova
7. Nihad Čehajić, član
Predstavnik privatnih praksi
8. Ibrahim Nurikić, član
Predstavnik Crvenog križa
9. Zajim Spahić
Predstavnik Veterinarske stanice
10. Osman Bukvić, član
11. Kapetan i Elma, član
Predstavnik Komore iz oblasti zdravstva

Zdravstveni savjet je imenovan na mandat od četiri (4) godine.

U skladu sa Zakonom o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata, Zdravstveni savjet obavlja sljedeće poslove:

- predlaže i evaluira provođenje zdravstvene zaštite na području grada Gračanica,
- daje mišljenje na planove i programe zdravstvene zaštite za područje grada Gračanica,
- prati primjenu propisa na području grada Gračanica koji se odnose na zaštitu prava i interese pacijenata
- prati pojedinačne povrede prava pacijenata na području grada Gračanica,
- predlaže poduzimanje mjera za zaštitu i unaprjeđenje prava pacijenata na području grada Gračanica,
- informiše Zdravstveni savjet u kantonalnom ministarstvu o slučajevima teških povreda prava pacijenata koje mogu ugroziti život ili zdravlje pacijenata,
- informiše javnost o povredama prava pacijenata,
- organizuje tečajevne za građane iz područja prava pacijenata i zakonske regulative, i
- ostale poslove koji se tiču zaštite pacijenata i unaprjeđenja njihovih prava.

U obavljanju poslova iz svoga djelokruga rada, Zdravstveni savjet je ovlašten **upozoravati, predlagati i davati preporuke.**

Zdravstveni savjet je ovlašten nadležnim tijelima državne uprave, tijelima lokalne samouprave, nadležnom ministarstvu zdravstva, zavodima zdravstvenog osiguranja, zdravstvenim ustanovama, privatnim praksama, komorama iz područja zdravstva predlagati poduzimanje mjera za sprječavanje štetnih djelovanja koja ugrožavaju prava i interese pacijenata i zahtijevati izvršenje o poduzetim mjerama.

U pogledu sagledavanja obaveza zdravstvenih savjeta bitno je naglasiti da prema članu 75. Zakona: osiguravanje primjene i praćenja poštivanja prava pacijenata prati i nadležna zdravstvena inspekcija, zavodi zdravstvenog osiguranja, kao i institucija ombudsmena, te predlažu mjere za unapređenje stanja u ovoj oblasti, kao i otklanjanje tih nedostataka.

Zdravstvene ustanove i privatne prakse obvezne su jednom u šest (6) mjeseci dostavljati Zdravstvenom savjetu grada Gradenice, kao i nadležnom Zdravstvenom savjetu kantonalnog ministarstva zdravstva, izvještaj o zaprimljenim i riješenim prigovorima pacijenata, uključujući i uvezivanje podataka o prigovorima s podacima o incidentima (nepovoljnim događajima) i sudskim postupcima.

Zdravstveni savjet obavezan je podnositi godišnji izvještaj o svom radu Gradonačelniku, Gradskom vijeću u Gradenici i Zdravstvenom savjetu kantonalnog ministarstva zdravstva.

II OCJENA STANJA

Savjet u ovom sazivu je konstituisan 17.5.2019.godine i održao je jednu sjednicu.

Na svojoj prvoj sjednici, održanoj 15.11.2019.godine, usvojen je Poslovnik o radu Zdravstvenog savjeta na nivou grada Gradenice, kojim su uređena pitanja vezana za pripremu, sazivanje i rad na sjednicama, odlučivanje o pitanjima, izvještavanje o radu, te druga važna pitanja značajna za rad Savjeta.

Takođe, utvrđene su smjernice za izradu Plana i program rada Savjeta za 2020.godinu, a prijedlog Plana rada Savjeta će biti jedna od tema za narednu sjednicu, koja je planirana za mjesec decembar 2019.godine.

Na svojoj 1. sjednici, Zdravstveni savjet bavio se prigovorima i problemima pacijenata koji zdravstvenu zaštitu ostvaruju na području grada Gradenice. Savjet je zakonom obavezano javnost informisati o svojim zaključcima, a to će biti putem novih medija posebno interneta.

Javne zdravstvene ustanove, ali i privatne prakse, na području Gradenice, su obavezne jednom u šest mjeseci podnijeti izvještaj o zaprimljenim i riješenim prigovorima pacijenata uključujući i uvezivanje podataka o prigovorima s podacima o incidentima i sudskim postupcima Zdravstvenom savjetu grada Gradenice, u skladu s člankom 64. Zakona o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata.

U skladu s naprijed navedenim, Savjet je zaprimio dva izvještaja:

- Izvještaj o zaprimljenim i riješenim prigovorima pacijenata JZU Dom zdravlja Gradenice, za period 01.01.- 30.06.2019. godine;
- Izvještaj o zaprimljenim i riješenim prigovorima pacijenata JZU Općinska bolnica "Dr. Mustafa Beganović", za period 01.01.- 30.06.2019. godine.

➤ **JZU Dom zdravlja Gračanica**

Prema Izvještaju ukupno su zaprimljena 3 prigovora, i to:

Redni broj	Prigovor / žalbu podnio/la:	Prigovor / žalba se odnosi na:	Kako je riješen prigovor / žalba
1.	-	Rad u Službi porodnične medicine – TIM 10	-
2.	-	Rad u Službi porodnične medicine – TIM 10	-
3.	-	Rad u Centru za fizikalnu rehabilitaciju	-

U izvještaju se navodi:

- 2 prigovora su neosnovana – donesene odluke kojima se prigovori odbijaju kao neosnovani uz pouku o pravnom lijeku.
JZU ne posjeduje informaciju da li su uložene žalbe nadležnom kantonalnom ministarstvu zdravstva na odluke o odbijanju prigovora neosnovanim.
- 1 prigovor su djelimi no osnovan

Analiza:

U Izvještaju navedeni kvantitativni pokazatelji pritužbe na rad u naprijed navedenim Službama, ne navode i konkretan razlog pritužbe, njihov vrstu, evidenciju o načinu postupanja u vezi s tim, te poduzete mjere i ishod. i dr.

Zakonska uloga Savjeta je da prati pojedinačne povrede prava pacijenata, analizira iste, iznalazi indikatore "slabih" mjesta u zdravstvenom sistemu, a prema kojima treba poduzimati preventivno djelovanje.

➤ **JZU Općinska bolnica "Dr. Mustafa Beganovi "**

JZU Općinska bolnica "Dr. Mustafa Beganovi " ukupno zaprimila 103 obrasca koji se odnose na pohvale, sugestije i žalbe. Podaci su uzimani iz sanduka i arhiva za žalbe, pohvale i sugestije.

U Izvještaju se navodi da je ukupno bilo 97 pohvala, te 6 sugestija, te prijavljene 4 incidentne situacije.

Tako e, u periodu 01.01. - 30.06.2019.godine prijavljene su 4 incidentne situacije, od toga:

- 3 pada pacijenata u ljeckarskoj sobi na internom i neurološkom odjeljenju;
- 1 samoinicijativno napuštanje bolnice.

Redni broj	Prigovor/žalbu podnio/la:	Prigovor se odnosi na:	Kako je riješen prigovor
1.	-	-	-
2.	-	-	-
3.	-	-	-

Analiza:

U Izvještaju se navodi da je ukupno bilo 97 pohvala, 6 sugestija, te prijavljene 4 incidentne situacije.

Tako e iz Izvještaja je vidljivo da su podaci prikupljeni iz sandu i a za žalbe, pohvale i sugestije, dakle na namjenskom listi u za obrazac koji se nalazi na recepciji ili kraj sandu i a u svim službama Ustanove.

Na ovako podnesenim obrascima od strane pacijenata se ne dostavljaju odgovori, ali iste razmatra odgovorno lice Ustanove kao sugestiju za unapre enje usluga.

Savjet iz predmetnog Izvještaja tako e nema informacije o uzrocima 4 incidentne situacije, te poduzetim mjerama u svakoj od incidentnih situacija ponaosob.

Prema prezentiranim podacima nije mogu e utvrditi da li je bilo zvani nih prigovora koji pacijenti podnose direktoru Ustanove, da li su takvi prigovori razmatrani, navode i detalje o doga aju koji je prouzrokovao nezadovoljstvo pacijenta.

III ZAKLJU CI I PRIJEDLOZI MJERA

Zdravstveni savjet lokalne samouprave, u skladu sa Zakonom, osmišljen je da bude svojevrsan "puls javnosti" i "most" izme u lokalne samouprave i krajnjeg korisnika u ovom cjelokupnom procesu. Zakon je i predvidio zdravstvena vije a/savjete kao neovisna tijela, koja bi se profesionalno i neovisno od politike, zdravstvenih institucija i ustanova, proizvo a a medicinske opreme i lijekova, bavila isklju ivo zaštitom i promocijom prava pacijenata.

Zdravstveni savjet na novou grada Gra anica e u etverogodišnjem mandatu koji je ispred njih, raditi na ostvarivanju i unapre enju prava pacijenata grada, kroz partnerski odnos davaoca zdravstvenih usluga i korisnika istih, kao mehanizam civilne kontrole u oblasti zdravstva.

Cijene i iznesene pokazatelje u ta ki II, Savjet je izvršio donošenje donošenje sljede ih zaklju aka:

- 1. Sa initi plan i program rada za naredni izvještajni period – 2020.godinu**
- 2. Na zvani nu web stranicu Grada postaviti potrebne informacije o ZS GG kao jednu od komisija/tijela Gradskog vije a, sa e-mail adresom za kontakt.**

Savjet napominje kako je potrebno podizati nivo informiranosti pacijenata o njihovim pravima, ali i obavezama, koje proizlaze iz zakonskih i podzakonskih akata.

- 3. Standardizovati Obrazac za podnošenje izvještaja o zaprimljenim i riješenim prigovorima OBRAZAC 1- ZS.**

Zdravstveni savjet je donio Odluku o utvr ivanju izgleda obrasca za podnošenje izvještaja o zaprimljenim i riješenim prigovorima, koji e biti objavljen na službenoj stranici Grada Gra anica, upu en kao preporuka JZU i privatnim praksama na podru ju grada, ime bi se olakšalo dostavljanje traženih izvještaja, ime bi Savjet raspolagao potrebnim i dovoljnim podacima neophodnim za analizu i pra enje stanja o zadovoljstvu pacijenata i poštivanju njihovih prava.

- 4. Održavanje savjetovanja, okruglih stolova i sl., štampanje edukacijskih materijala**

U normalnim okolnostima jedan od prioritelnijih zadataka koji bi trebalo obavljati zdravstveni savjet bilo bi štampanje edukacijskih materijala (letci, uputstva, brošure i dr.), anketiranje korisnika zaštite, organizovanje odgovaraju ih seminara, koji bi pacijentu na razumljiv na in pomoglo u tome kome se mogu obratiti u traženju odgovora prilikom stvorene potrebe za pritužbu u pogledu povrede njihovih prava, ali i kako riješiti neke osnovne nedoumice, jer je to

podru je vrlo zahtjevno i za same zdravstvene stru njake. Potrebno je organiziranje posebnih edukacijskih sadržaja koji e približiti sistem zdravstva svim graanima, to jest uključiti i sadržaje koji e govoriti o sistemu zdravstva, a ne samo o zdravlju i medicine.

5. Davanje preporuka za organizovanje kurseva u zdravstvenim ustanovama radi upoznavanja rukovodstva i zdravstvenih radnika s konceptom prava pacijenata, legislativom i odgovaraju im nužnim promjenama u zdravstvenim ustanovama.

Norme zdravstvenog prava u pravilu vezane su i odnose se na tri subjekta: ovjeka (bolesnika, pacijenta) i njegovih temeljnih prava (život, zdravlje i sigurnost); zdravstvene radnike (a posebno na njihovu odgovornost); zdravstvene ustanove u kojima pacijenti ostvaruju svoje pravo na zdravstvenu zaštitu, kao i na zdravstveni sistem u cjelini. Upravo zbog ove povezanosti zdravstvenim radnicima u svakodnevnom radu potrebno je i elementarno poznavanje pravnog aspekta, odnosno mogu ih negativnih pravnih posljedica njihovog rada.

6. izvještavanje javnosti o povredama prava pacijenata, predlaganje poduzimanje mjera za zaštitu i unapre enje prava pacijenata (elektronski mediji)

Naime, kroz neposredno upoznavanje problema s kojima se suo avaju pacijenti u ostvarivanju svojih zakonskih prava, bilo bi mnogo jednostavnije donijeti zaključke i dati odgovaraju e preporuke radi daljeg unapre enja prava pacijenata, kvalitete zdravstvene zaštite i ostvarivanja ljudskih prava u ovoj oblasti.

Posljedici no nepostojanju službenih i provjerenih izvora informacija od strane lokalne vlasti, u tako konfuznoj situaciji građani su prepušteni sami sebi i svojim izvorima "informisanja" i uopšte nije neobi na relativno u estala pojava stigmatizacije cjelokupnog sistema zdravstva kao nedjelotvornog, pa ak i korumpiranog. Doslovce u jedan "koš" trpaju se svi segmenti zdravstvene zaštite, bilo da se radi o opravdanim ili neopravdanim injenicama.

Upravo bi se kroz zdravstvene savjete lokalne samouprave, njihovim redovitim izvještajima ali i njihovim upoznavanjem javnosti s detaljnim prikazom zbirnog izvještaja o poštivanju ljudskih prava u zdravstvenoj zaštiti, vrsti njihovih naju estalijih oblika kršenja od strane zdravstvenog sistema, ali i prikazom poduzetih mjera u sankcioniranju izvršitelja tih radnji, vratilo izgubljeno povjerenje.

7. Informisati građan je o broju pacijenata vakcinisanih protiv sezonske gripe, kao i redovnom vakcinisanju djece, na osnovu izvještavanja zdravstvenih ustanova.

8. Dati preporuku kantonalnom ministarstvu zdravstva za što skorije formiranje zdravstvenog vije a na kantonalnom nivou.

9. Inicirati održavanje tematske sjednice Gradskog vije a na temu: Stanje zdravstvenog sistema u našem gradu